

جنگ غافلگیری‌ها و تدبیرها

(روایتی از جنگ ۳۳ روزه در لبنان)

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار.....
۱۳	قدردانی‌ها.....
۱۵	مقدمه مترجم.....
۱۷	دیباچه.....
۱۹	مقدمه نویسنده.....

فصل اول:

۲۳	راهی به سوی جنگ.....
----	----------------------

فصل دوم:

۳۵	مدیریت عملیات‌ها.....
۳۷	روز اول ۱۲ جولای ۲۰۰۶.....
۳۷	روز دوم ۱۳ جولای ۲۰۰۶.....
۳۹	روز سوم ۱۴ جولای ۲۰۰۶.....
۴۱	روز چهارم ۱۵ جولای ۲۰۰۶.....

روز پنجم ۱۶ جولای ۲۰۰۶	۴۲
روز ششم ۱۷ جولای ۲۰۰۶	۴۳
روز هفتم ۱۸ جولای ۲۰۰۶	۴۵
روز هشتم ۱۹ جولای ۲۰۰۶	۴۶
روز نهم ۲۰ جولای ۲۰۰۶	۴۷
روز دهم ۱۰ جولای ۲۰۰۶	۴۸
روز یازدهم ۲۲ جولای ۲۰۰۶	۴۹
روز دوازدهم ۲۳ جولای ۲۰۰۶	۵۰
روز سیزدهم ۲۴ جولای ۲۰۰۶	۵۲
روز چهاردهم ۲۵ جولای ۲۰۰۶	۵۴
روز پانزدهم ۲۶ جولای ۲۰۰۶	۵۵
روز شانزدهم ۲۷ جولای ۲۰۰۶	۵۷
روز هفدهم ۲۸ جولای ۲۰۰۶	۵۹
روز هجدهم ۲۹ جولای ۲۰۰۶	۶۱
روز نوزدهم ۳۰ جولای ۲۰۰۶	۶۳
روز بیستم ۳۱ جولای ۲۰۰۶	۶۵
روز بیست و یکم ۱ اوت ۲۰۰۶	۶۶
روز بیست و دوم ۲ اوت ۲۰۰۶	۶۸
روز بیست و سوم - ۱۳ اوت ۲۰۰۶	۶۹
روز بیست و چهارم ۴ اوت ۲۰۰۶	۷۰
روز بیست و پنجم ۵ اوت ۲۰۰۶	۷۲
روز بیست و ششم، ۶ اوت ۲۰۰۶	۷۴

۷۶	روز بیست و هفتم، ۷ اوت ۲۰۰۶
۷۷	روز بیست و هشتم، ۸ اوت ۲۰۰۸
۷۸	روز بیست و نهم، ۹ اوت ۲۰۰۶
۸۰	روز سیام، ۱۰ اوت ۲۰۰۶
۸۲	روز سی و یکم، ۱۱ اوت ۲۰۰۶
۸۴	روز سی و دوم، ۱۲ اوت ۲۰۰۶
۸۶	روز سی و سوم، ۱۳ اوت ۲۰۰۶
۸۷	روز سی و چهارم، ۱۴ اوت ۲۰۰۶
۹۰	نبرد زمینی مارون‌الرأس
۹۲	نبرد بنت‌جیل
۹۵	نبرد وادی الهجیر
۹۷	ناوچه‌ی جنگی دریایی هانیت زیر آتش
۹۸	عوامل متعددی که منجر به وقوع حمله به هانیت شد
	عملیات سریع و بی‌دردسری که عملیات
۱۰۲	بعلبک نامیده شد

فصل سوم:

۱۰۷	برآورد هزینه‌ها و تلفات
۱۱۵	از جانب اسرائیل
۱۲۱	تلفات و خسارات یونیفل
۱۲۴	کل تلفات یونیفل
۱۲۶	نتایج:

۱۲۸	تغییر رژیم در لبنان
۱۲۹	تخریب حزب الله
۱۳۵	عقب‌راندن حزب الله از مرزها
۱۳۷	بازگشت قدرت بازدارندگی به ارتش اسرائیل
۱۴۳	تأثیرات
۱۴۷	به کارگیری ارتش لبنان در جنوب
۱۸۱	نتیجه‌گیری
۱۹۳	ضمائم
۲۰۵	نمایه

پیشگفتار

پس از گذشت چند سال از جنگ ۳۳ روزهی حزب‌الله و رژیم صهیونیستی، ابعاد پیچیده و حیرت‌آور این جنگ از جنبه‌های مختلف قابل بررسی است. در این جنگ، رژیم صهیونیستی به بهانه‌ی اسارت دو سرباز خود توسط حزب‌الله، حملات همه‌جانبه‌ای را علیه لبنان آغاز کرد که در نتیجه‌ی آن سخت‌ترین شکست این رژیم رقم خورد. رژیم صهیونیستی که از ابتدای موجودیت جعلی خود در هیچ جنگی شکست نخورده بود، در این جنگ پس از ۳۳ روز حمله‌ی گسترده به مواضع حزب‌الله و تخریب تأسیسات زیربنایی لبنان و کشتار غیرنظامیان نتوانست به اهداف از پیش تعیین‌شده‌ی خود دست یابد.

برای اولین بار در طول تاریخ اسرائیل، موشک‌های حزب‌الله در اعماق خاک این رژیم فرود آمد و میلیاردها دلار بر اقتصاد اسرائیل خسارت وارد کرد. این رژیم تا روزه‌های پایانی جنگ هم با وجود حملات شدید به مواضع حزب‌الله، نتوانست جلوی موشک‌باران مناطق خود را بگیرد و حتی در آخرین روز جنگ، دویست موشک به مناطق مختلف اسرائیل اصابت کرد.

شکست خفت‌بار اسرائیل که چهارمین ارتش مدرن و مجهز دنیا را در اختیار دارد، نشان داد که گفتمان حزب‌الله یعنی «مقاومت»، تنها راه پیروزی و غلبه بر دشمن غاصب صهیونیستی است. از آنجا که نویسنده از نزدیک شاهد جنگ ۳۳ روزه بوده و جزئیات زیادی را درباره‌ی آن ارائه کرده است، مطالعه‌ی آن می‌تواند ابعاد دیگری از مقاومت قهرمانانه‌ی حزب‌الله لبنان به همراه مدیریت هوشمندانه جنگ را از سوی حزب‌الله روشن نماید. در پایان ضمن تشکر از مترجم محترم کتاب خانم مریم‌السادات امیرشاکرمی از زحمات معاون پژوهشی آقای دکتر اکبر اشرفی، مدیر بخش ادبیات آقای دکتر رشید جعفرپور و مدیر گروه ترجمه آقای نعمت‌الله عاملی و همکاران محترم در مؤسسه فرهنگی و هنری انتشارات قدردانی می‌شود.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی

قدردانی‌ها

تیم مؤسسه‌ی عربی مطالعات شرق و غرب بیروت تلاش زیادی برای گردآوری و ارزیابی اطلاعات نمود تا این کتاب به رشته‌ی تحریر درآید.

وظیفه دارم که احترام و تشکر خود را از ژنرال میشل سیلمان فرمانده ارتش لبنان و دیگر فرماندهان آن برای تعمیر نقشه‌ها و کالبدشکافی حوادث و ارائه‌ی لیست سربازان شجاعی که زندگی و خون خود را برای حمایت از کشورمان در طول جنگ اسرائیل علیه لبنان در جولای - اوت ۲۰۰۶ فدا کردند، ابراز نمایم.

از ژنرال پلگرینی فرمانده سابق یونیفل، که به ما افتخار داد مقدمه‌ی کتاب را بنویسد، که بازتاب پیشنهادات و نظرات یک فرد حرفه‌ای است و نیز از دوستم تیمور گوکیل، سخنگو و مشاور سابق یونیفل برای دستیابی به اطلاعات این کتاب تشکر می‌کنم.

همچنین تشکر عمیق خود را از مشاور عالیقدر میشل عدّه، مشاور عالیقدر میشل قرعون و دکتر غازی وزنه برای بازخوانی بخش‌هایی از کتاب ابراز می‌دارم.

از خانم میرنا عبدالله به خاطر کمک در جمع‌آوری یادداشت‌های زبان‌شناسی به‌خصوص ویرایش و بازنگری متن تشکر می‌کنم. در نهایت قدردانی عمیق خود را از دکتر سامی بکتاش به‌خاطر کار موشکافانه‌اش در بازنگری دوم کتاب و نیز از آقای بسام شهبال به‌خاطر کار هنرمندانه‌اش در چاپ این کتاب بیان می‌کنم و بالأخره از همسر عزیزم «ناهیدا» که در تهیه‌ی این پروژه مرا یاری کرد و به من عشق، زمان، پیشنهادات، آرامش محیط و تشویق فراوان اعطا کرد، قدردانی می‌نمایم.

۲۵ سپتامبر ۲۰۰۷

درباسالار دکتر سمیر الخادم

مدیر مؤسسه‌ی عربی مطالعات شرق و غرب

مقدمه مترجم

کتاب پیش رو، با عنوان «جنگ غافل‌گیری‌ها و تدبیرها» به تحلیل رویدادها و وقایع جنگ جولای ۲۰۰۶ و تجاوز نظامی آشکار رژیم صهیونیستی به لبنان پرداخته و با نگاهی عمیق، آنچه را برای درک و استنباط اهمّ رخداد‌های این جنگ مهم و عبرت‌آمیز لازم است، تحلیل نموده است. ذکر روزشمار لحظه‌به‌لحظه‌ی وقایع، توصیف و تشریح عملیات‌های مهم در مناطق عملیاتی بنت‌جیل، مارون‌الرأس و ... و بررسی نتایج، عواقب و پیامدهای جنگ، کتاب را به‌عنوان یک منبع مهم ارائه‌ی اطلاعات و چشم‌انداز دقیق از جنگ جولای ۲۰۰۶ قرار داده است. نویسنده که از نزدیک شاهد وقایع بوده و به‌عنوان یک نظامی ارشد در ارتش لبنان، سال‌ها خدمت کرده، به تحلیل درستی از حوادث پرداخته است.

اهمیت جنگ پیش‌گفته در منطقه‌ی خاورمیانه انگیزه‌ی ترجمه‌ی آن را برای اینجانب فراهم ساخت.

در خاتمه جا دارد صمیمانه از کمک و مساعدت خالصانه و مجدانه‌ی دکتر سمیرالخادم نویسنده‌ی کتاب حاضر که در امر اصلاح و

ویرایش پاره‌ای از عناوین مکان‌ها و اسامی مرا یاری نمودند، نهایت
قدردانی و سپاس را بنمایم.

مترجم: مریم‌السادات امیرشاکرمی

دیاچه

حتی یادآوری این دوره از تابستان ۲۰۰۶ برای من بسیار رنج آور و سخت است. از دوست عزیزم دریاسالار سمیرالخادم به خاطر آنکه افتخار نگارش مقدمه‌ی کتاب بسیار ارزشمند را به من داده سپاسگزارم. در سطر نخست، درباره‌ی نبردی که می‌توانست برای هر دو طرف سرنوشت‌ساز باشد، سخن می‌گویم. برای ما، حفظ صلح مشکل بود و تنها توانستیم بر کمک انسان‌دوستانه به واسطه‌ی امکانات موجود متمرکز شویم. علی‌رغم تداوم فشارها ما تا پایان مقاومت کردیم.

اول از همه، این نبرد نتیجه‌ی ارزیابی اشتباه طرفین از موقعیت یکدیگر بود. ربودن دو سرباز اسرائیلی به‌عنوان خط قرمز در نظر گرفته شد. در سال‌های اخیر مسئولان اسرائیلی واضح و آشکار بیان داشته‌اند که چنین عملی نمی‌تواند قابل قبول باشد. با این همه، این باور عمومی وجود دارد که رویداد غافل‌گیرانه‌ی ۱۲ جولای، مجدداً می‌تواند موجب نقض آتش‌بس شود؛ چنان‌که در گذشته نیز چنین بوده است. باید پذیرفت که اسرائیل این اقدام را بهانه قرار داد و تصمیم گرفت به سختی پاسخ بگوید. با وجود این، طرح مدرن نتیجه‌بخش نبود و نهایتاً

غیر واقعی و ناکامل جلوه کرد.

بالاخره بعد از یک ماه جنگ، تعجب‌برانگیز آن بود که پیروز کیست؟

حقیقت دارد که علی‌رغم کشته‌ها و خسارات وارده بر مردم لبنان، آنها این دوره را متحدتر از قبلی گذراندند. هم‌زمان آنها مجبور بودند ویرانی‌های شدید و سقوط وضعیت اقتصادی‌شان را تحمل کنند. طرف اسرائیلی نیز ویرانی‌ها و کشته‌های فراوان داشت و نتوانست به خواسته‌اش دست یابد.

خطر هنوز وجود دارد، این دقیقاً یک پارادوکس است که ارتش لبنان باید از این جنگ متشکر باشد، زیرا باعث استقرارش در طول خط آبی شد. نتیجه‌ای که با پرداخت هزینه‌ی فراوان حاصل گردید.

من نمی‌خواهم با نتیجه‌گیری حاصل از این کتاب در تضاد قرار گیرم، اما امروز هرکس ناظر این وضعیت باشد، ارزیابی می‌کند که دقیقاً هیچ پیشرفتی حاصل نشد. خشونت‌طلبی نمی‌تواند راه‌حل باشد. در این منطقه که به‌خوبی برای مردم آن شناخته شده، شایسته است گفتگوی منطقی میان طرفین صورت بگیرد. دست‌کم این راه‌حل صلح‌آمیزی است که بتوان بر مبنای آن راه‌حل پایدار برای هر دو طرف جستجو کرد.

سرلشکر آلن پلگرینی

فرمانده سابق یونیفل

مقدمه نویسنده

جنگ غافل‌گیری‌ها و تدبیرها عنوانی کامل برای جنگی است که وقایع تجربه‌نشده و ناکامی‌های شرم‌آوری را در خود نهفته داشت. فرماندهی ارشد اسرائیل، ژنرال دان‌هالوتس - رئیس ستاد ارتش - ادعا نمود که دولت اسرائیل در طول ده روز با بمباران پایگاه‌های موشکی کاتیوشای حزب‌الله، سرفرماندهی‌های آن در حومه‌های جنوب لبنان و بیروت، همچنین زیرساخت‌های دولتی لبنان (پل‌ها، جاده‌ها، نیروگاه‌ها، کارخانه‌ها، پادگان سربازان ارتش)، موجب شکست حزب‌الله و تضعیف دولت لبنان خواهد شد؛ به نحوی که آنها سرانجام پرچم‌های سفید را به نشانه‌ی تسلیم بالا خواهند برد و تن به توقف جنگ خواهند داد.

روزهای بسیاری گذشت و اسرائیلی‌ها به اهداف خویش دست نیافتند؛ (اهدافی) مانند شکست حزب‌الله و آزادسازی دو سرباز اسرائیلی ربوده‌شده توسط حزب‌الله در ۱۲ جولای ۲۰۰۶.

این امر موجب غافل‌گیری اسرائیلی‌ها شد، زیرا آنها انتظار چنین سازماندهی منسجمی را برای مقاومت و واردکردن شوک و هراس

نداشتند.

غافل‌گیری اسرائیل، حاصل توانمندی حزب‌الله در پرتاب موشک، به نقاط شمالی اسرائیل حتی منطقه‌ی حیفا بود. نیروی هوایی ارتش اسرائیل توسط یگان سنگین هوایی و دریایی حمایت شد و با این‌حال نتوانست مانع پرتاب راکت‌های جنگی حزب‌الله شود.

باید اضافه کنیم که اسرائیلی‌ها، به واسطه‌ی به‌کارگیری موشک‌های C802 توسط حزب‌الله نیز غافل‌گیر شدند. این موشک‌ها از ساحل به سمت دریا شلیک شدند و ناوگان محافظ اسرائیلی موسوم به هانیت (Hanit) را مورد هدف قرار داده و تقریباً غرق نمودند. این حادثه توانمندی و کفایت مدیریت اطلاعات نظامی اسرائیل و فرماندهی ارشد دریایی آن را به‌آزمون گذاشت، زیرا هیچ‌گونه آمادگی برای حفظ امنیت و حتی به‌کارگیری موشک‌های ضد موشک نداشتند.

نیرنگ آشکار دیگر، تردید رهبری سیاسی (دولت) و سرفرماندهی نظامی در به‌کارگیری نیروهای زمینی بود. یگان‌های نخبه‌ی نظامی مانند یگان گولانی (Golani) و یگان ناهال (Nahal) و یگان ایگوز (Egoz) با هدف نفوذ بر روستاهای نزدیک مرزهای بین‌المللی مانند مارون‌الرأس Maroon- Al- Ras و بنت‌جیل (Bintjibeil) در مرز جنوبی لبنان مستقر شدند. این عملیات‌ها، حتی با وجود استفاده از تانک‌های مرکاوا و حمایت نیروی دریایی و هوایی موفقیت‌آمیز نبود.

هنگامی که اهداف اسرائیلی‌ها محقق نشد، دولت اسرائیل نیروهای ذخیره و بسیاری از هوابردهای عملیاتی را برای دسترسی به رودخانه‌ی لیتانی فراخواند.

علی‌رغم حمله‌ی وسیع علیه شهروندان لبنانی و نابودی زیرساخت‌های لبنان، این عملیات‌ها موفقیت‌آمیز نبود و اسرائیلی‌ها نتوانستند به رودخانه‌ی لیتانی دسترسی یابند، هرچند عملیات‌های کم‌اندو‌ها در بعلبک و شرق صیدا بسیار خدعه‌آمیز بود.

حزب‌الله، رهبری مقاومت اسلامی، پس از ربودن دو سرباز اسرائیلی انتظار عکس‌العمل فوق‌العاده‌ی ارتش اسرائیل را نداشت و این موجب غافل‌گیری بسیار آنها شد. آغاز عقب‌نشینی اسرائیل در می‌۲۰۰۰، یک توافق تاکتیکی است که به آن «قواعد بازی» می‌گویند. شاید اسرائیل عملیات جولای ۲۰۰۶ را براساس محاسبه‌ی اشتباه، آغاز کرد و نتوانست آن را مدیریت کند. به گفته‌ی رهبر ارشد حزب‌الله «آنها حتی اگر کوچک‌ترین تردیدی درباره‌ی عکس‌العمل خشمگینانه‌ی اسرائیل داشتند سربازان اسرائیلی را نمی‌ربودند». هرچند حقیقت دارد حزب‌الله تونل‌ها و سنگر‌بندی‌های فراوانی در جنوب دارد که به‌خوبی تجهیز شده و رزمندگان تعلیم‌دیده‌ی آن آماده‌ی مرگ در راه پیروزی هستند.

اساساً سربازان اسرائیلی، انتظار مقاومتی شبیه مقاومت مردم در غزه و کرانه‌ی باختری را داشتند و از این رو تجهیزات و افراد فراوانی از دست دادند. بدین‌دلیل متوسل به شیوه‌های غافل‌گیرانه و خدعه‌های بسیار گشتند. علاوه‌براین حزب‌الله غافل‌گیری‌ها و تدابیر بسیاری به‌کار برد. در آغاز جنگ، برخی کشورهای عرب به‌طور غیرمنتظره اعلام کردند که عملیات ربودن دو سرباز اسرائیلی اشتباه و نسنجیده بوده است. مدیریت عملیات حاکی از آن است که حزب‌الله برای این جنگ آماده بود. جانبداری از حزب‌الله در بیانیه‌های اعراب و استقبال لبنان از

آن حمایت، غافل‌گیری و تدبیر دیگر علیه اسرائیل بود.

این مطالعه مشتمل بر فصول زیر است:

- راهی به سوی جنگ

- مدیریت عملیات‌ها

- ارزیابی هزینه‌ها و تلفات

- نتایج

- تأثیرات

- جمع‌بندی